שאור ובכורים מן דבש דכתיבי ז) בההוא קרא וה"ק קרבן ראשית תקריבו אותם דהיינו שתי הלחם ז) מן השאור דכתיב (ויקרא כג) תאפינה ורֵאשית מיקרו, דהן ראשית לכל המנחות הבאות מתבואת שנה ח) דכתיב בה (במדבר כח) מנחה חדשה ובכורים ט) מן הדבש ולוקח ראשית [דכתיב ראשית] בכורי אדמתך (שמות כג) הנך הוא דרבינן ליה כבש כמזבח כדכתיב (ויקרא ב) ואל המזבח לא יעלו: מידי אחריני. כגון בשר חטאות וכל הנך דלעיל דאסירי משום כל שממנו לאשים, לא רבינן לך כבש כמזבח:

תורה אור

ורבי יוחנן האי אותם מאי עביד ליה מיבעי ליה *לכדתניא יכול יהא יחיד מתנדב ומביא כיוצא בה נדבה וקרא אני בה מוצא שפתיך תשמור ועשית ת"ל קרבן ראשית תקריבו ציבור אמרתי לך ולא יחיד יכול לא יהא יחיד מביא שאינו מביא חובתו כיוצא בה אבל יהא ציבור מביא שמביא חובתו כיוצא בה ת"ל אותם ומה יש לך להביא שתי הלחם מן השאור ובכורים מן הדבש ושתי הלחם לא א) יקרבו אדרבה והתניא אם נאמר כל שאור למה נאמר כל דבש ואם נאמר כל דבש למה נאמר כל שאור מפני שיש בשאור מה שאין בדבש ויש בדבש מה שאין בשאור שאור הותר מכללו במקדש דבש לא הותר מכללו במקדש דבש הותר בשירי מנחות שאור לא הותר בשירי מנחות הא מפני שיש בשאור מה שאין בדבש ויש בדבש מה שאין בשאור הוצרך לומר כל שאור והוצרך לומר כל דבש שאור דהותר מכללו במקדש מאי נידהו לאו שתי הלחם דקרבה נדבה אמר רב עמרם לא ליקרב עמהם אי הכי בכורים נמי דתנן *הגוזלות שעל גבי הסלין היו עולות ב] *והסלים שבידם ניתנין לכהנים התם לעטר בכורים הוא דאתו. בעי רמי בר חמא מרב חסדא המעלה מבשר חטאת העוף ע"ג המזבח מהו כל *שממנו לאישים אמר רחמנא והאי אין ממנו לאישים או דלמא כל ששמו קרבן והאי נמי שמו קרבן אמר ליה כל ששמו קרבן והאי נמי שמו קרבן כתנאי ר' אליעזר אומר כל שממנו לאישים רבי עקיבא אומר כל ששמו קרבן מאי בינייהו אמר רב חסדא בשר חטאת העוף איכא בינייהו רב אמר לוג שמן של מצורע איכא בינייהו ג] *דתני לוי כל קרבנם לרבות לוג שמן של מצורע ת"ר שאור (ה) (בל) תקטירו אין לי אלא כולו מקצתו מנין תלמוד לומר כל עירובו מנין ת"ל כי כל מאי קאמר ד] אמר אביי הכי קאמר שאור (ו) בל תקטירו אין לי אלא כזית חצי זית מנין ת"ל כל עירובו מנין ז] ת"ל כי כל ה] רבא אמר הכי קאמר שאור בל תקטירו אין לי אלא קומץ חצי קומץ מנין תלמוד לומר כל עירובו מנין תלמוד לומר כי כל במאי קא מיפלגי אביי סבר *) יש קומץ פחות משני זיתים

ויש

*) [לעיל כו:]

רכינן לך כבש כמזבח: יכול יהא יחיד מתנדב ומביא כיוצא בה. שתי י) הלחם דעליה קאי דכתיב (שם) קרבן ראשית וגו': תקריבו. משמע ציבור: אבל יהא צבור מביא. ב' הלחם נדבה שהרי מביאין [שתי] הלחם חובה והיכי דמי נדבה לצבור כגון ממעות של מותרותיהם: מה יש לך להביא. ל"ג לה בתורת כהנים ומאן דגריס ליה הכי קאמר מה יש לך להביא מהן חובה דהא ראשית חובה משמע דלא אשכחן קרבן ראשית יא]: אם נאמר כל דבש. לרבות חצי קומץ כדמפרש לקמן: למה נאמר כל שאור. נגמר מדבש אי נמי לא נכתוב כל גבי דבש ונילף משאור: שאור הותר מכללו. כדמפרש לקמן: דבש הותר בשירי מנחות. אם רוצה לטוש ולטגן שירי מנחה בדבש מותר דכל מתנות כהונה נאכלות בגדולה כדאמרינן בפ' הזרוע והלחיים (חולין דף קלב:) לך נתתים למשחה לגדולה כדרך שהמלכים אוכלין: שאור לא הותר בשירי מנחות. כדאמרי' לעיל אפילו חלקם לא תאפה חמץ: לאו שתי הלחם דקרבה נדבה. במזבח, דאי מהנך דחובה לא מצי למימר דהא לא הותרו במקדש דלא קרבו למזבח: לקרב עמהן. אחני כבשי עצרת קאמר דקריבים עם שתי הלחם, והיינו הותרו מכלל במקדש יב] לקרב עמהן: בכורים נמי. שהרי מביאין עמהם עופות: יד] וסלים שבידן. של בכורים שביד הבעלים ניתנין לכהנים לעטר בכורים אתו. הנך עופות ולאו חובה נינהו והדתנן במסכת בכורים (פ"ג מ"ד) ומייתינן בלולב וערבה (סוכה דף מז:) הבכורים טעונין קרבן ושיר ובנפה ולינה, אמרינן בתלמוד ירושלמי דהאי קרבן שלמים הוא, כתיב הכא ושמחת בכל הטוב וכתיב התם וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת ולאו קריבים עמהן חשיב להו שלא הוו זקוקין זה [לזה] לבא יחד למקדש אלא חובה עליו להביא שלמים טו] (קודם) לשם: כל שממו קרבן. אמר רחמנא דלא יקטירו מבשריו דהכי כתיב בתר ההוא קרא קרבן ראשית ומקרא נדרש לפניו: עוף (נ) שמו קרבן דכתיב (ויקרא א) ואם מן העוף עולה קרבנו: לוג שמן של מצורע. אין ממנו לאישים אבל קרבן איקרי כדאמרינן בכל מנחות לכל קרבנם לרבות לוג שמן של מצורע ובגופיה נמי כתיב (ויקרא יד) והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן ואי קשיא הרי קרב ממנו טז] [דאשם מצורע בא עמו] יז] לאישים בשתי הלחם משום כבשים הא לא קשיא דאשם לא שייך בהדי לוג לגמרי דאדם מביא אשמו עכשיו ולוגו עד עשרה ימים כדאמרן בהקומץ זוטא (לעיל דף סו:): מאי קאמר. מאי שיעוריה דקאמר כלו ומקצתו: חצי זית מנין. וכגון דאיתיה במיניה: עירובו. שעירבו עם מצה דלא מינכר: אביי סבר יש קומץ פחות משני זיתים. ולא תקטירו, לקומץ שלם משמע, וכיון דיש קומץ פחות משני זיתים, אשמעינן כל יתירא:

ויש

ורבי יוחנן (אמר) האי אותם מאי עביד ליה. הוה מצי למימר דמיבעי ליה כי הא דדרשי רבנן בפ' התערובות (זבחים דף עו.) אותם אי אתה מעלה לריח ניחוח אבל אתה מעלה לשם עצים [ס"]: **מיבעי** ליה לכדתניא. ומהך ברייתא לא קשיא לרבי אלעזר דהתם ש"מ כדאמר בפרק התערובות (שם): **אבל** יהא ציבור מביא כו'. והא דתניא בת"כ אם זבח שלמים הוא מקריב הוא מביא נדבה ואין הציבור עושים נדבה היינו שלמים: **לוג** שמן של מצורע איכא בינייהו. דאיקרי קרבן כדאמר בכל מנחות לכל קרבנם לרבות לוג שמן של מצורע ובגופיה נמי כתיב והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן ואין ממנו לאישים והקשה בקונטרס הא קרב ממנו לאישים שהרי אשם מצורע בא עמו וכה"ג אמרינן לעיל ממנו לאישים בשתי הלחם משום כבשים ואין לתרץ דשאני שתי הלחם שמניפים אותן עם הכבשים דלוג שמן של מצורע נמי מניפין אותו עם האשם מחיים כדדרשינן לקמן בפירקין מדכתיב והניף אותם ותירץ בקונטרס דהא לא קשיא דאשם לא שייך גבי לוג לגמרי דאדם מביא אשמו עכשיו ולוגו עד עשרה ימים כדאמר בסוף הקומץ זוטא (לעיל דף סו:) ואע"ג דשתי הלחם נמי פעמים שאין כבשים עמהן למאן דאמר דכבשים אין מעכבין את הלחם הכא דאית ליה מיהא לא מייתי זה בלא זה ועוד דהיכא דהוקבעו אין יכול לשנות אבל לוג שמן לא הוקבעו אלא לר"מ דאמר התם הוקבעו בשחיטה וא"ת והא בפרק התערובות (זבחים דף עו:) קרי ליה ממנו לאישים וי"ל דהתם בעי למימר כל שממו קרבן אלא דנקט לשון הנגור בהש"ס יותר ואין לתרץ דהכא בבא בפני עצמו והתם בבא עם הזבח דאמר זה אשמו וזה לוגו דא"כ לימא לוג הבא בפני עצמו איכא בינייהו ועוד דבפרק ב"ש (שם דף מד.) לא קרי זבח מתיר נסכים הבאין עמו כיון דאתא עד י' ימים: **חצי** מנין ת"ל כל עירובו מנין ת"ל כי כל. מכאן קשה על פי' הקונטרס דפרק אלו עוברין (פסחים דף מג:) דאמר ר"י כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה משרת וזעירי אמר אף שאור בבל תקטירו כמאן כר' אליעזר דדריש כל כו' ולאפוקי מדאביי דאמר יש הקטרה בפחות מכזית ופי' שם בקונטרס דזעירי הוה דריש אין לי אלא כלו מקצתו מנין כגון חצי זית מצה וחצי זית חמץ ת"ל כל וקשה דהא כל לא כאביי ולא כרבא ועוד מאי קאמר התם כמאן כר' אליעזר הא אפילו כרבנן נמי אתיא דנהי דכל לא דרשי כי כל דרשי לרבות מקצתו דהיינו היתר מצטרף לאיסור לפי הקונטרס ונראה לפרש דזעירי דסבר היתר מצטרף לאיסור דריש כרבא דמקצתו היינו חצי קומץ שהוא זית שלם ומרבי ליה מכל ועירובו היינו חצי זית היתר וחצי זית איסור דמצטרפין ומרבי ליה מכי כל אבל כאביי לא מצי סבר דכיון דמפרש מקצתו חצי זית לא שייך ביה צירוף דאפילו בעיניה מיחייב והאי דמרבי עירובין היינו כשנתערב לגמרי עם ההיתר דלא אמרינן שיתבטל איסור אגב היתר אבל לרבא לא צריך קרא להכי דכיון דאיכא כזית פשיטא דלא בטיל והא דקאמר כמאן כרבי אליעזר דדריש כל היינו משום דלרבנן אע"ג דכי כל דרשי מיהו לא הוה מוקמינן כי כל לרבות עירובו אלא לרבות מקצתו: **אביי** סבר יש קומץ פחות משני זיתים. פירוש דאם לא כן מנא ליה לרבות אפילו חצי זית דהוה ליה למימר אין לי אלא כל הקומץ חצי קומץ מנין דהא איכא כזית אבל פחות מכשיעור מנא הוה ליה לרבויי וא"ת והכי מנא ליה לאביי לרבות חצי

זית

לז א מיי' פ"ה מהלכות תמידין ומוספין הלכה ט:

לז ב מיי' פ"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה יד:

לח ג מיי' פ"ג מהל' בכורים הלכה ט:

לט ד ה ו מיי' פ"ה מהל' איסורי מזבח הלכה ז:

מ ז מיי' פ"ה מהלכות פסולי המוקדשין הל' כ:

מא ח מיי' פ"ה מהל' איסורי מזבח הל' ו:

לעיל נ.

ע"ש עיין לעיל

בכורים פ"ב משנה ס

יבמות ק. סוטה כג. יומא מג: זבחים מג:

זבחים מה: לקמן פג.

(פסחים מג:)

[illegible]

◆

שיטה מקובצת

א] לא קרבה נדבה: ב] עולות ושבידם תיבת והסלים נמחק: ג] תיבות דתני לוי לכל קרבנם לרבות לוג שמן של מצורע נמחק: ד] אמר אביי ה"ק כו' עירובו מנין שיערב בו שאור ואינו ניכר ה"ק אין לי אלא כולו כל הקומץ דהיינו כזית חצי קומץ היינו חצי זית עירובו היינו כששאור מעורב בתוכו ואינו ניכר [ת"ל וכו']: ה] רבא אמר ה"ק כו' [אלא קומץ]. כל הקומץ דהיינו שני זיתים ואין קומץ פחות משני זיתים חצי קומץ דהיינו [זית ואין הקטרה פחות מכזית עירובו מנין דהיינו] חצי זית שאור וחצי זית מצה דהיינו היתר מצטרף לאיסור ת"ל כי כל לרבות עירובו: ו] דכתיבי בחדא קרא שאור ודבש [קרבן וכו']. תיבת ה"ק ל"ש: ז] הלחם הבא מן: ח] כדכתיב: ט] ובכורים הבאים מן הדבש ראיקרו ראשית: י] הלחם: יא] קרבן ראשית נדבת. הס"ד ואח"כ מה"ד ובכורים מן הדבש. דבש תמרים: יב] הותר מכללו במקדש דהא לא קרבו: יג] במקדש. ולעולם מתוך דהוכח קאמר הס"ד ואח"כ מה"ד אי הכי דמקרב עמהם קאמר דבש נמי משכחת לה דהותר מכללו במקדש לקרב עמהן כגון בכורים דמפני שהוו: יד] תיבות והסלים שבידן של בכורים נמחק ומה"ד הגוזלות. שבידה: טו] קודם שיפשר משם: טז] תיבות דאשם מצורע בא עמו ל"ש: יז] לאישים. אשם מצורע בא עמו וכה"ג אמרינן לעיל ממנו לאישים

◆

רבינו גרשום

יכול יהא יחיד מתנדב להביא שתי הלחם ת"ל קרבן ראשית תקריבו. ראשית אלו שתי הלחם שהן באין ראשית להתיר חדש במקדש: אבל צבור יביאו שתי הלחם בנדבה ת"ל אותם אותם שיעו לחובה [תקריבו] שתי הלחם ולא נדבה: ומה יש לך להביא מן שאור ומן דבש שתי הלחם מן השאור ובכורי' מן הדבש. כגון תמרים ותאנים: אם נאמר כל שאור דמשמע מקצתו ולא כולו לילף דבש משאור למה נאמר כל דבש: בשירי מנחה שאם רצה לערב בדבש ולאוכלן מותר. שאור לא הותר בשירי מנחה דכתיב לא תאפה חמץ חלקם. שאור דהותר מכללו במקדש מאותו כלל דכתיב לא תקטירו. מאי ניהו לאו שתי הלחם דקרבה נדבה ודיניה יהא בנדבה ליקרב קמוצה למזבח. והיינו הותר מכללו: אמר רב עמרם לא (קרב עם הלחם) [ליקרב עמהם] דבר הקרב עם שתי הלחם הותר ליקרב נדבה ומאי ניהו שני כבשים ליקרב דמן למזבח. אי הכי בכורים נמי הותר הקרב עמהן להקריבו נדבה דתנן הגוזלות שעל גבי הסלים עולות ושבידם הסלין והפירות אלמא דאיכא קרב עמהן ואי בעי למיעבדינהו נדבה מצי למיעבד. ואמאי תני דבש לא הותר מכללו. התם [לאו] קרב עמהן דהנהו לעטר בכורים הוא דאתו. ולאו משום חובה: המעלה כבשר חטאת העוף למזבח להקטירו שאין דינו להיות למזבח אלא דמו: בשר חטאת העוף ולוג שמן של מצורע שמן קרבן. לוג דכתיב והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן אבל אין ממנו לאשים: עירובו מנין שאם בין השאור ובין המצה כזית. אביי סבר יש קומץ פחות משני זיתים ואפילו בחצי זית הוי הקטרה משום הכי קא מרבי כל: עירובו מנין. אף על גב דלא הוי בעיניה:

א) מלשה דל"ל ויש הקטרה אפילו בחצי זית משום הכי וכו'.

ורבא